

UNESCO
Man &
Biosphere

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

Welkom!

Presentatie dorps- en wijkraden
26 september 2023

PROGRAMMA

Welkom!

Programma (19.30 – 21.00 uur)

- Welkomstwoord
- Toelichting op Maasheggen UNESCO:
  - waar staan we?
  - wat zijn we van plan?
- Gesprek: wat kunnen Maasheggen UNESCO en de dorps- en wijkraden voor elkaar betekenen? Kansen, ideeën en vragen
- Conclusies en vervolgstappen

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

MAASHEGGEN UNESCO

Wat is Maasheggen UNESCO?

- het grootste (6700 ha) aaneengesloten heggenlandschap (300 km heg) van Nederland
- het oudste cultuurlandschap van Nederland
- sinds 2018 het –nog steeds- enige UNESCO Man & Biosphere-gebied in Nederland.

“Het gaat bij Man & Biosphere niet alleen om behoud van het goede van een regio, maar ook om het benutten van de kansen voor duurzame ontwikkeling. Op tal van terreinen, zoals economie, natuurontwikkeling, toerisme, wonen en gezondheid.”

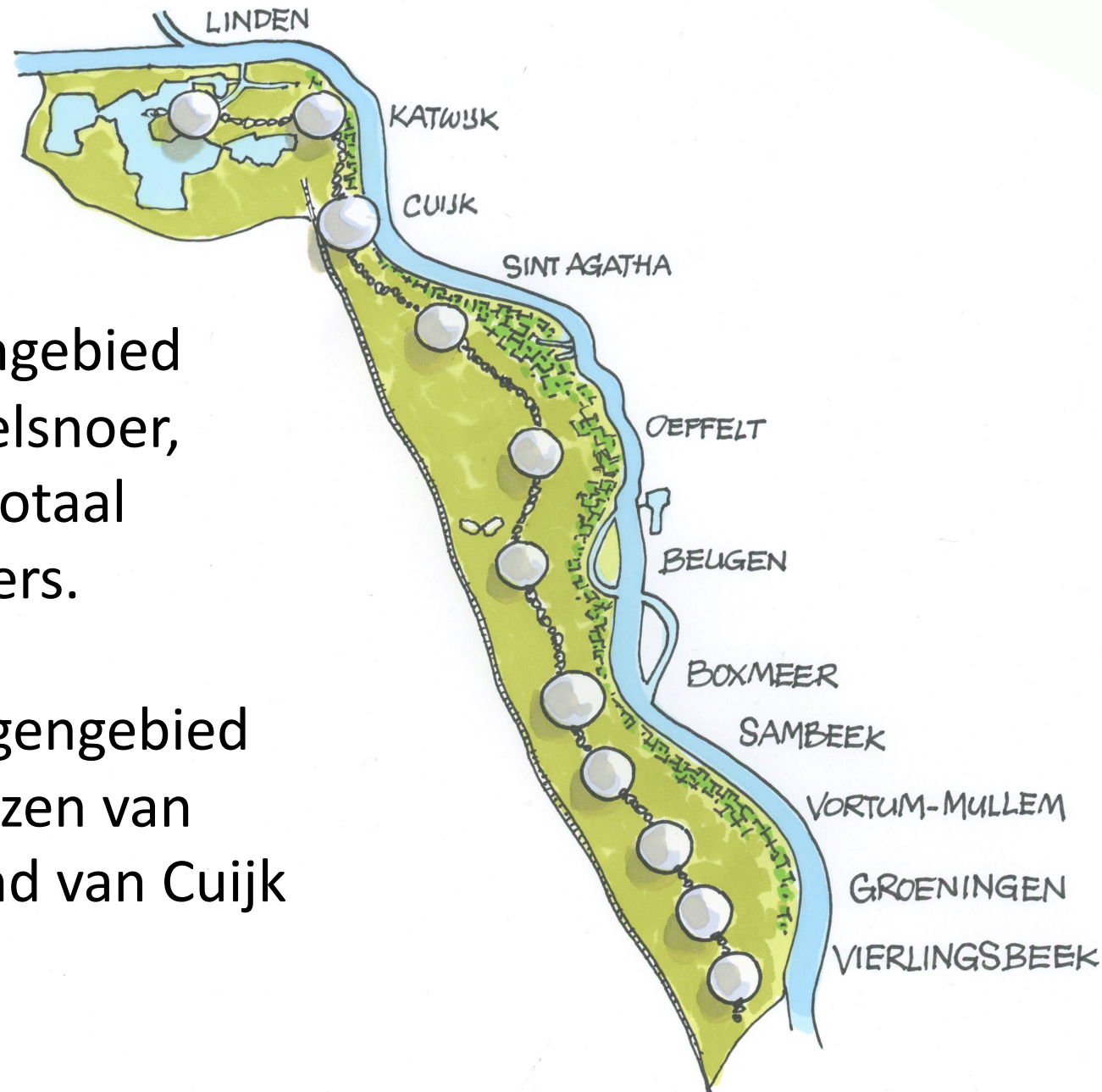
Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

Dorpen als parelsnoer

In het Maasheggengebied
liggen, als een parelsnoer,
11 dorpen met in totaal
zo'n 60.000 inwoners.

Het hele Maasheggengebied
ligt binnen de grenzen van
één gemeente: Land van Cuijk

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

UNESCO
Man &
Biosphere

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

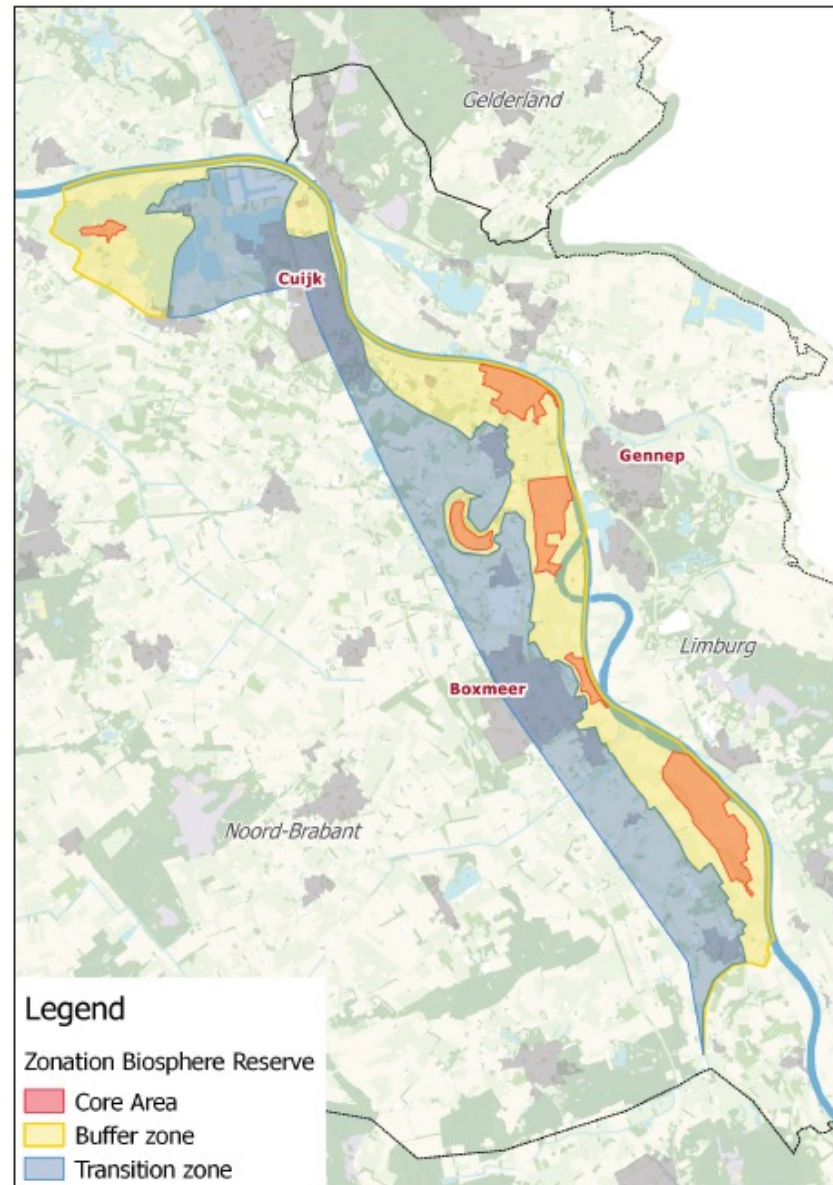

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

UNESCO-gebied

Drie zones

Het UNESCO-gebied De Maasheggen heeft drie zones:

1. Core Area

= vooral natuur

2. Buffer Zone

= combinatie van natuur en landbouw

3. Transition zone

= overige activiteiten (dorpen, industrie, etc)

Maasheggen

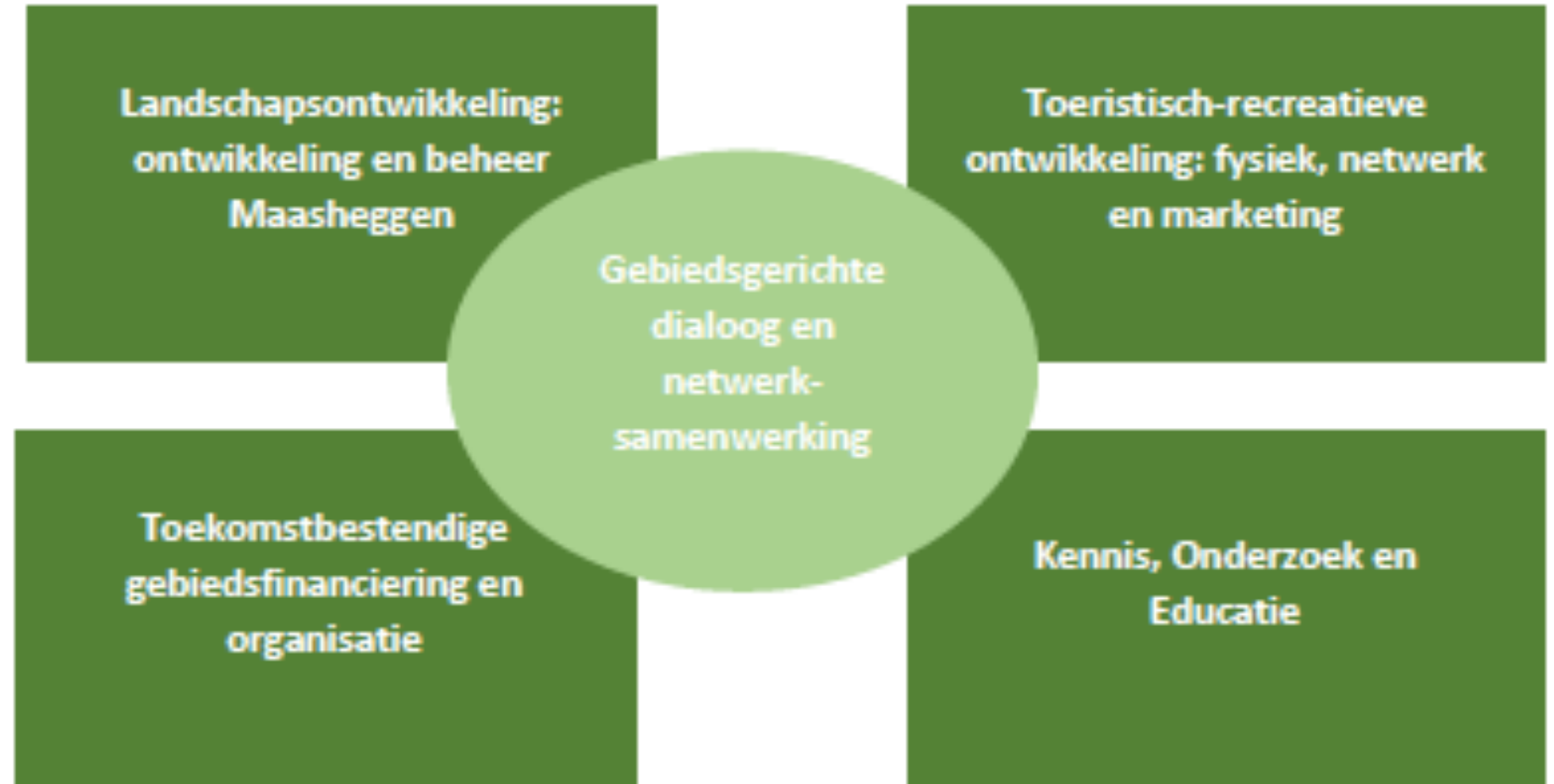
Unique man-made landscape
in the Netherlands

**Boeren hebben het
landschap gemaakt én
onderhouden het.**

Natuurinclusieve landbouw wint terrein

KERNOPGAVEN

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

Landschapontwikkeling en beheer Maasheggen

- Kavelruil;
- Realisatie Natuurnetwerk;
- Aanleg en herstel van Maasheggen;
- Aandacht voor oude vlechtrelicten;
- Aanleg en herstel van poelen;
- Realisatie van vogelakkers;
- Kruidenrijk grasland ipv maïsakkers;
- Samenwerking in beheer;
- Beekherstel Campagnebeek / St Jansbeek;
- Natuurvriendelijke oevers;
- Monitoringsproject;
- Kansen voor sleedoornpage en kamsalamander;
- Rivierverruiming van de Maas

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

Ontwikkeling van toerisme en recreatie

UNESCO-biosfeerstatus biedt kansen om meer bezoekers te trekken naar Maasheggen:

- Recreatieve toegangspoorten;
- Ambassadeursprogramma;
- Verbeteren bewegwijzering en fysieke markering;
- Verbetering wandel- en fietsnetwerk;
- Aanleg ruiternetwerk;
- Promotie Maasheggen ism ondernemers;
- NK Maasheggenvlechten;
- Smaak van de Maasheggen

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

Het logo is geregistreerd bij Merkenbureau

UNESCO
Man &
Biosphere

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

Elke 2e zondag in maart
Nederlands kampioenschap
Maasheggenvlechten

Streekproducten: Smaak van de Maasheggen

Producten met ingrediënten uit
Maasheggen én
hier geproduceerd:

- gin,
- bier,
- siroop,
- honing,
- brood,
- fruitsap,
- thee,
- stroop,
- (binnenkort) worst

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

Betrekken van omgeving (1)

- **in projectgroepen**
  - Overheden, particulieren, terreinbeheerders, ondernemers,...
- **samen met grondeigenaren**
  - Vrijwillige kavelruil;
  - Overleg over realisatie Natuurnetwerk Brabant;
  - Overleg over het beheer en onderhoud van Maasheggen;
  - Overleg over veldhekken, inritten en doorgangen;
- **Vrienden van de Maasheggen**
  - nu 225 Vrienden;
  - gratis lidmaatschap;
  - 1 x per maand nieuwsbrief;
  - 2x per jaar activiteit (excursie, concert, Biodiversiteitsdag, kortingsbon Maasheggenondernemers, etc).

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

Betrekken van omgeving (2)

- **Ambassadeurs van De Maasheggen**
  - nu 8 ambassadeurs;
  - ondernemers in Maasheggengebied;
  - training (gastvrijheid, kennis van gebied, etc);
- **Monitoring in de Maasheggen**
  - 5 soortenorganisaties;
  - Samenwerking IVN, Staatsbosbeheer, Brabants Landschap, Vereniging Nederlands Cultuurlandschap;
  - 80 vrijwilligers
- **Informereren**
  - Maandelijkse (digitale) nieuwsbrief
  - Website (jaarlijks bezocht door 15.000 unieke bezoekers)
  - Informatiebijeenkomsten over specifieke projecten

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

ORGANISATIE

Onze huidige organisatie

- **Stuurgroep**
  - Bestuurlijke vertegenwoordigers van
    - gemeente Land van Cuijk, Brabants Landschap, waterschap Aa & Maas, Staatsbosbeheer, Vereniging Nederlands Cultuurlandschap en ZLTO (boeren);
  - Onafhankelijk voorzitter;
  - Provincie en Rijkswaterstaat als agendalid;
- **Kernteam**
  - Ambtelijke vertegenwoordigers van
    - gemeente Land van Cuijk, Brabants Landschap, waterschap Aa & Maas, Staatsbosbeheer en Vereniging Nederlands Cultuurlandschap;
- **Programmateam**
  - 4, deels ingehuurde, leden, met beperkt aantal uren.

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

ORGANISATIE

UNESCO
Man &
Biosphere

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

Onze ambities voor 2023-2028

Mens en landschap sterker vervlochten

1. Verbreding van programma:
  1. natuur
  2. landbouw
  3. leefbaarheid en wonen
  4. gezondheid
  5. toerisme en recreatie
2. Versterken van de organisatie. Zo wordt de stuurgroep uitgebreid met vertegenwoordigers van sociaal-maatschappelijke organisaties en de toeristisch-recreatieve sector.

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

UNESCO
Man &
Biosphere

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

KOMENDE 5 JAAR

Samenwerking met dorpen en wijken

1. Recreatieve routes / lokale ommetjes
2. Vergroening van dorpen / herkenbare dorpsentrees
3. Betrekken van jongeren
4. Vervanging van borden in dorpen
5. ...

Wat vinden jullie?

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

UNESCO
Man &
Biosphere

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

Conclusies en vervolgstappen

UNESCO
Man &
Biosphere

Maasheggen

Unique man-made landscape
in the Netherlands

maasheggenunesco.com

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Maasheggen
• Biosphere Reserve since 2018
• Man and the Biosphere Programme